

Rutin för särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV)

När ett ensamkommande barn beviljas uppehållstillstånd ska barnet betraktas som vilken minderårig medborgare som helst. Den gode mannen ska ersättas av en särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV).

Det är socialnämnden i vistelsekommunen, vilket oftast är folkbokföringskommunen, som har ansvar för att en särskilt förordnad vårdnadshavare tillsätts enligt 10 § lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

En SFV ska utses om barnets föräldrar är avlidna eller om de är varaktigt förhindrade att utöva vårdnaden. En SFV skall normalt inte tillsättas om barnet inom kort fyller 18 år. Praxis har varit att om barnet hunnit bli 17,5 år så kvarstår den gode mannen till 18-årsdagen.

Det kan t ex vara gode mannen eller någon annan person som är lämplig och som uttryckt intresse för att bli SFV.

När socialtjänsten, barnet och tänkbar vårdnadshavare är överens om att ansöka om SFV förbereder socialsekreteraren ansökan till tingsrätten.

Tingsrätten skickar domen till kommunen och då ska socialsekreteraren skicka kopia på domen till Överförmyndaren som entledigar den gode mannen. Kopia på domen skickas även till SFV och till barnet.

SFV har juridisk vårdnad men inte den faktiska dagliga omvårdnaden. Detta innebär att man träder in som vårdnadshavare i föräldrarnas ställe och ansvarar för barnets personliga förhållanden till dess barnet är 18 år.

Föräldrabalkens regler gäller även för SFV:s tillsynsansvar. En SFV har samma rätt till information om barnet som en vårdnadshavare har.

SFV hjälper barnet i kontakter med skola, sjukvård, socialtjänst och andra myndigheter, samt hjälper till med den långsiktiga planeringen för barnets framtid.

SFV ska ansöka om barnbidrag om detta ännu inte har gjorts för barnet. En ansökan om barnpension/efterlevandestöd och underhållsstöd för barnet skall även göras. Det är viktigt att SFV ansöker om förmånerna eftersom beviljandet också kan ha ekonomisk betydelse för barnet oavsett boendeform efter det att barnet blivit myndigt och själv kan ansöka om förlängning av förmån.

SFV ansvarar för barnets ekonomi men har ingen skyldighet att försörja barnet ekonomiskt.

Barnet har heller ingen arvsrätt efter den särskilt förordnade vårdnadshavaren.

Däremot kan SFV bli återbetalningsskyldig till CSN om barnet har otillåten frånvaro (skolk) från skolan. Hovrätten över Skåne och Blekinge Mål nr. FT 2616-15, meddelat 2016-04-07.

När Överförmyndaren fått Tingsrättens beslut och tiden för överklagande har passerat ska Överförmyndaren skicka en blankett, tillgångsförteckning, till SFV. Blanketten ska fyllas i och skickas åter till Överförmyndaren för granskning. När tillgångsförteckningen är granskad kan Överförmyndaren fatta ett beslut om befrielse från redovisning eller inlämnande av förenklad redovisning. Redovisningen ska fyllas i och skickas in innan den förste mars årligen till Överförmyndaren.

Det finns i dagsläget inget lagstöd för att en SFV har rätt till arvode för sitt uppdrag. Sveriges kommuner och landsting (SKL) rekommenderar dock att SFV blir skäligen

ersatt för uppdraget.

I Simrishamns kommun ska SFV redovisa sitt uppdrag till Socialtjänsten och Överförmyndaren för att få arvode för sitt uppdrag.

SFV lämnar in blanketten till Socialtjänsten som ska intyga att ”vårdnadshavardelen” i uppdraget uppfylls och handläggande socialsekreterare ska skriva under blanketten..

Därefter lämnas blanketten till Överförmyndaren som kontrollerar att SFV hanterar ”förmyndardelen” i uppdraget och barnets ekonomi på ett korrekt sätt. SFV ansvarar för att ge blanketten till socialsekreteraren för underskrift och ansvarar även för att den lämnas in till Överförmyndaren. Oftast kan socialsekreteraren skicka blanketten till Överförmyndaren med internpost.

Överförmyndaren fattar beslut om arvode

- Arvode utgår med 2500 kr/månad plus körsättning
- Omkostnadsersättning utgår med 100 kr /månad (porto, kopiering, telefon, kontorsmaterial

När den unge har fyllt 18 år upphör förordnandet.

Om barnets eller den unges förälder/föräldrar kommer till Sverige och beviljas uppehållstillstånd och vill ha tillbaka vårdnaden, kan de ansöka om detta hos tingsrätten enligt 6 kap. 10 § FB. Även socialnämnden har talerätt i denna fråga.

En särskild förordnad vårdnadshavare kan inte bli entledigad på samma sätt och lika snabbt som en god man kan bli och det kan innebära att uppdraget som SFV är ett långsiktigt uppdrag om barnet är litet.